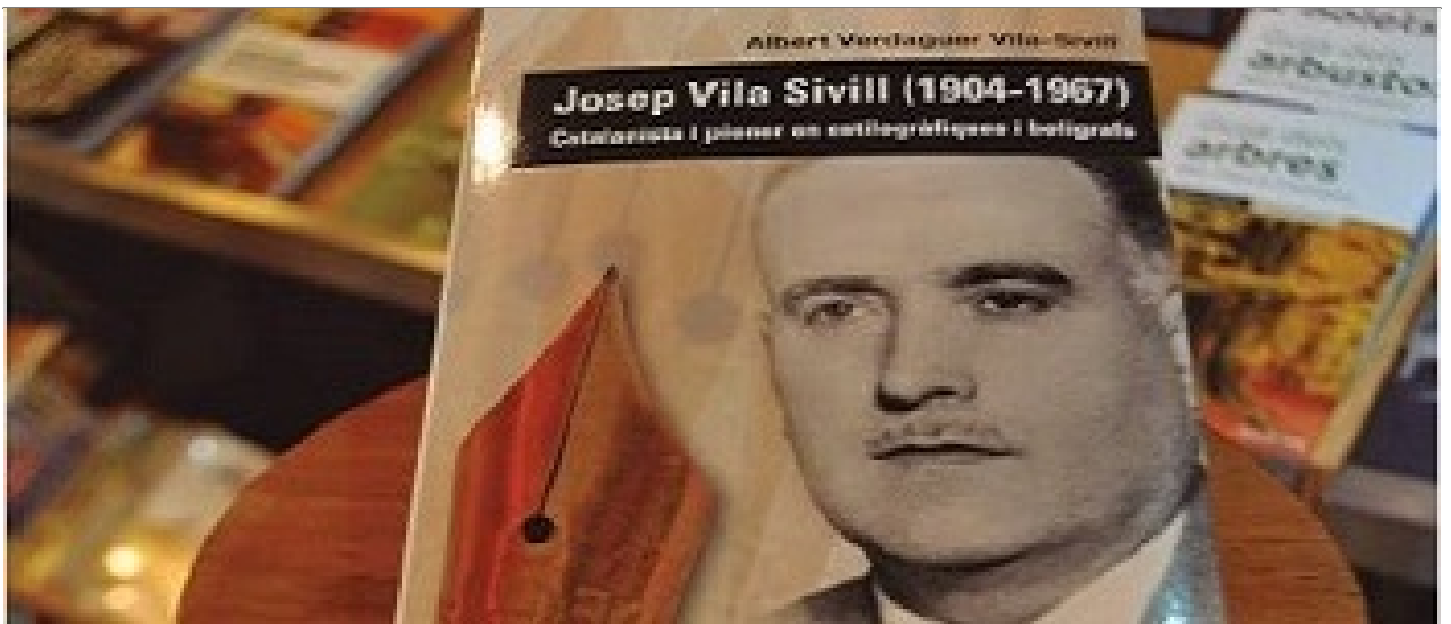

Josep Vila Sivill, el català que va inventar l'estilogràfica i el bolígraf

Autor: Josep A. Pérez

Data de publicació: 16-06-2020

Josep i Pasqual Vila Sivill i Baldomer Curià van inventar la primera ploma estilogràfica d'Espanya i els primers bolígrafs d'Europa i alhora es van comprometre amb la llengua i cultura catalanes. L'Albert Verdaguier ha escrit la biografia del seu avi Josep Vila. Article per a 'territoris.cat' d'En Josep A. Pérez.

Per a les generacions provinents del segle XX, el bolígraf ha estat una eina que ha format part de la formació, de la vida quotidiana i de qualsevol professió. Podríem dir que es tracta d'un dels invents més utilitzats durant el darrer mil·lenni. Va sorgir de l'enginy i les factories catalanes. Un estri d'escriptura que procedia de l'evolució de l'estilogràfica, obra dels germans Josep i Pasqual Vila Sivill i Baldomer Curià.

Aquest article respon a la iniciativa del nét de Josep Vila Sivill, Albert Verdaguier, que va escriure la biografia del seu avi: un catalanista emprenedor, nascut l'any 1904 a Rubió. Va ser el fabricant de la primera ploma estilogràfica d'Espanya i dels primers bolígrafs d'Europa. També va ser un mecenes de la cultura catalana, que va lluitar per la llibertat de Catalunya durant la fosca nit del Franquisme.

Albert Verdaguier ha escrit la biografia del seu avi Josep Vila Sivill

Josep Vila Sivill, a finals de 1940 i principis de 1941, va aconseguir fabricar, juntament amb el seu germà Pasqual i amb Baldomer Curià, la primera estilogràfica espanyola, que van denominar 'Regia'. L'estilogràfica Regia ha estat la de més qualitat que s'ha fabricat a Espanya. L'any 1946 van fabricar el primer bolígraf d'Europa amb el nom de 'Regia Continua'. Va ser un autèntic èxit, que va revolucionar els elements d'escriptura que hi havia en aquell moment. Els

ideals catalanistes de Josep Vila Sivill el van fer decidir-se a gravar a l'estilogràfica i al bolígraf una referència críptica a la Corona d'Aragó i amb aquesta subtilesa aconseguir enganyar els incultes mandataris franquistes, que van portar a les seves butxaques un símbol de la història de Catalunya.

El compromís de Josep Vila Sivill en pro de la defensa de la cultura catalana es va iniciar en el mes de novembre de 1927 quan, de nou amb el seu germà Pasqual, van crear l'Agrupació Cultural Atlàntida. Aquesta entitat va ser molt important per començar a recuperar la cultura catalana prohibida i perseguida per la dictadura de Primo de Ribera. Així mateix, es va inscriure a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i va militar a l'agrupació independentista Nosaltres Sols!, seguint el raonament que les nacions oprimides han d'avançar a la recerca de la llibertat a través del sacrifici personal.

Amb l'esclat de la Guerra Civil, els germans Vila Sivill van creure que s'havien de subministrar plomes estilogràfiques als soldats. La Generalitat de Catalunya va veure amb bons ulls aquesta proposta, pel fet que la cultura tenia una importància clau per guanyar la contesa, ja que afirmava els valors humanístics, republicans i catalans davant de la ideologia destructora del feixisme.

L'estilogràfica Regia ha estat la de més qualitat que s'ha fabricat a Espanya.

L'any 1946 van fabricar el primer bolígraf d'Europa amb el nom de 'Regia Continua'.

Durant la dictadura de Franco, Josep Vila Sivill es va implicar encara més a defensar i protegir la cultura catalana, ja que els dirigents franquistes la volien eliminar. És en aquell moment quan decideix destinar els diners que havia guanyat amb la ploma i, posteriorment, amb el bolígraf, a finançar llibres en català.

L'any 1945 va col·laborar a finançar la traducció de les obres de Shakespeare al català en la clandestinitat. Així mateix, l'any 1943 va formar part d'un reduït grup d'empresaris que crearen l'entitat 'Benèfica Minerva' amb l'objectiu de finançar l'edició de llibres en català, així com subvencionar la difusió de la llengua catalana mitjançant classes clandestines i ajudant al manteniment d'institucions "il·legals" com ara l'Institut d'Estudis Catalans, Estudis Universitaris Catalans i l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Quan va desaparèixer la 'Benèfica Minerva', l'any 1961, va sorgir una nova entitat denominada 'Òmnium Cultural', que va recollir aquesta herència. Seria just i necessari que es fes algun tipus de reconeixement al comportament exemplar que van tenir els empresaris que van formar part de l'entitat 'Benèfica Minerva' quant a la protecció de la llengua i la cultura catalana.

Josep Vila Sivill, compromès durant tota la seva vida amb la llengua i cultura catalanes

Josep Vila Sivill, convençut que la llibertat de Catalunya s'havia d'estructurar amb manifestacions culturals que afirmessin i reforcessin l'esperit català davant l'opressió de les seves llibertats va organitzar i finançar els anys 1952 i 1963 les dues Exposicions de Numismàtica Catalana, que es consideren avui en dia l'origen del ressorgiment de l'estudi històric de la moneda, adormit des de feia més de cinquanta anys, i van ser molt importants perquè la gent s'interessés per la cultura i la història de Catalunya durant la dictadura de Franco.

El compromís que Josep Vila Sivill va tenir durant tota la seva vida en relació amb la protecció de la llengua i la cultura catalanes, així com la seva decisió de gravar una referència críptica a la Corona d'Aragó al primer bolígraf d'Europa i ploma estilogràfica d'Espanya i d'aquesta manera vèncer la voluntat del Franquisme per esborrar qualsevol vestigi de catalanitat, ha d'estimular-nos per aconseguir que les nacions oprimides puguin decidir el seu futur en llibertat.

20:52 08/05/20

Territoris. cat

Josep A. Pérez

<https://www.territoris.cat/articulo/societat/josep-vila-sivill-catala-va-inventar-boligraf-i-lestilografica/20200508205249064762.html>